

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

registrikood: 80007884

tänava/talu nimi, Pärnu mnt 141

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 11314

telefon: +372 6009349

e-posti aadress: info@epkk.ee

veebilehe aadress: www.epkk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	10
Bilanss	10
Tulemiaruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Netovara muutuste aruanne	13
Raamatupidamise aastaaruande lisad	14
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	14
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud	16
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 7 Annetused ja toetused	17
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	17
Lisa 9 Muud tulud	17
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	18
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	18
Lisa 12 Tööjõukulud	18
Lisa 13 Seotud osapooled	19
Aruande allkirjad	20

MTÜ EESTI PÕLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKODA

TEGEVUSE ARUANNE 2019

SOODSA ETTEVÕTLUSKESKKONNA KUJUNDAMINE

1.1. Poliitikakujundamises osalemine: Liikmete ja nende liikmeks olevate isikute huvide esindamine ja kaitsmine Eestis

EPKK esindajad kohtusid aasta jooksul valitsuse liikmetega: maaelu-, keskkonna-, rahandus- ja peaministriga. EPKK viis Riigikogu keskkonnakomisjoni praktilise põllumajandusega tutvuma. EPKK esindajad osalesid mitmel Maaelukomisjoni istungitel.

EPKK ETTEPANEKUD RIIGIKOGU VALMISTEKS

Märtsis toimusid Riigikogu valimised ja mais toimusid Euroopa Parlamendi valimised. 2018. aastal töötas EPKK välja ettepanekud erakondadele põllumajanduse ja biomajandusega laiemalt seotud valdkondade arendamiseks ning koja esindajad kohtusid kõikide suuremate parlamendierakondade esindajatega. EPKK ettepanekud kajastusid praktiliselt kõikide praeguste parlamendierakondade valimisprogrammides. EPKK korraldas koos taluliidu ja maaülikooliga veebruaris Maaelufoorumi, mille raames toimus erakondade esindajate väitlus põllumajanduspoliitika teemadel. Kõik Riigikogu valimistel osalevad erakonnad on ühel meelel selles, et Eesti põllumajandustootjatele tuleb tagada võrdsed konkurentsitingimused Euroopa Liidu ühisturul. Uue valitsuse koalitsioonileping sisaldab tervet rida EPKK ettepanekuid. Europarlamendi valimiste eel kohtusime suuremate parteide esindajatega.

ÜLEMINEKUTOETUSED 2019

2019. aastal jätkas valitsus (eelmise valitsuskoalitsiooni – Keskerakond, SDE, Isamaa – otsusel) täies mahus põllumajanduse üleminekutoetuste maksmist piimalehmade, ammalehmade ja uttede pidajatele, põllukultuuride ja heinaseemnekasvatajatele (kokku 16,9 miljonit eurot). Üleminekutoetuste taastamine on olnud alates 2014. aastast EPKK üks keskseid nõudmisi ametis olevatele valitsustele.

ÜLEMINEKUTOETUSED 2020

Vaatamata valitsuserakondade varasematele lubadustele kavatses valitsus järgmisel aastal kärpida 2020. aasta üleminekutoetuste summat 15,3 miljonilt eurolt 5 miljonile eurole. EPKK jaoks oli üleminekutoetuste summa suurendamine järgmise aasta riigieelarves oluline prioriteet. Valitsuse liikmetele saadeti enne eelnõu heakskiitmist valitsuses mitmeid pöördumisi, oktoobris ja novembris kohtuti Riigikogu viie fraktsiooni esindajate, maaeluministri, rahandusministri ja peaministriga. 10. detsembril 2019 korraldati Toompeal põllumeeste meeleavaldus, millel kingiti igale Riigikogu liikmele isiklik traktor. EPKK selgitustöö tulemusel lisati Riigikogus üleminekutoetuste maksmiseks riigieelarve seaduse 2. ja 3. lugemise vahel täiendavad 5 miljonit eurot, mida võib lugeda üsna erakordseks saavutuseks. Järgmisel aastal on üleminekutoetusteks riigieelarves 10 miljonit eurot.

ERIOTSTARBELINE DIISELKÜTUS

Maaeluminister tuli mai lõpus välja initsiatiiviga, mille kohaselt sooviti muuta põllumajanduses kasutatava erimärgistatud kütuse kasutamise tingimusi. Põllumajandus- ja kalandussektori jaoks on tegemist 25-30 miljoni euro suuruse soodustusega. Süsteemi muutmise täpsed eesmärgid lõpuni selgeks ei saanud. Aimata võis soovi kulude kokkuhoiuks. Tundus, et üheks eesmärgiks oli kütuse värvimise lõpetamine, mis oleks paratamatult kaasa toonud kütuse kasutamise limiidid. Koda toetas eesmärki lõpetada sinise kütuse väärkasutus väljaspool põllumajandus- ja kalandussektorit, kuid oli selgelt vastu kasutuslimiitide seadmisele. Koda saatis maaeluministeeriumile ja valitsusele mitmeid pöördumisi, tegi avalikke avaldusi ja seisis nõupidamistel kütusesoodustuse jätkumise eest. 28. oktoobril Maaeluministeeriumis toimunud kohtumisel oli minister seda meelt, et tulevikus võiks jätkata kütuse erimärgistamisega ning automaatse aktsiisisoodustusega, mis rakendub ostmise hetkel, kuid piirata väärkasutuse takistamiseks ostjate ringi.

PÕKA 2030, ÜPP STRATEEGIAKAVA

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030 (PõKa) jõudis aasta lõpuks ametliku kooskõlastamise etappi. EPKK ettepanekul suurendati arengukava ambitsiooni seoses lisandväärtuse kasvu ja ekspordi eesmärkidega. Arengukavaga luuakse riigiülene visioon ja eesmärgid tervele põllumajanduse,

kalanduse ja maaelu valdkonnale. PõKa on aluseks ka ÜPP strateegiakava 2021-2027 koostamisele, mis sai samuti 2019. aastal alguse. EPKK osales ÜPP strateegiakava juhtkomisjoni töös ja tegi ettepanekuid uue strateegiakava koostamise protsessis. EPKK osales aasta lõpus käivitunud ÜPP strateegiakava töörühmade töös.

UUS VEESEADUS

Riigikogu kiitis jaanuaris heaks 1. oktoobril 2019 jõustunud uue Veeseaduse, kuhu EPKK ettepanekul tehti mitmeid muudatusi: põllumeestele on antud väljaspool nitraaditundlikku ala võimalus kõrge väetustarbega kultuuridel ehk maisil, kõrrelistel heintaimedel ja kõrrelisterohkel rohumaal kasutada üle 170 kg/ha sõnniku-lämmastikku, tingimusel, et põllumees laotab sõnniku mitmes jaos hiljemalt 15. augustiks. Erandit ei kohaldata turvasmuldadele. Haritava maa ühe hektari kohta aastas antavad maksimaalsed lämmastikukogused põllumajanduskultuuride kaupa sõltuvalt seejuures kultuuri kasvuks vajalikust väetustarbest. Erandi kasutamiseks peab põllumajandustootja pidama põllupõhist arvestust lämmastiku ja fosfori mulda viimise ja mullast väljaviimise kohta. Kui seni kehtinud seaduse kohaselt on sõnnikuga lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 25 kg fosforit aastas, siis EPKK ettepanekul ei kohaldata seda piirmäära, kui mullas taimedele omastatava fosfori tarve on suur või väga suur ja selle tõendamiseks on põllumajandusega tegelev isik korraldanud vähemalt kord viimase viie aasta jooksul iga viie hektari kohta mullaproovide võtmise ning analüüsimise akrediteeritud laborianalüüsi meetodiga. EPKK ettepanekul tõsteti ka vedelsõnniku laotamisplaani esitamise kohustuse künnis 400 loomühikule.

KINDLUSTUSÜHISTU SEADUSTAMINE

Koda toetas aasta alguses kindlustustegevuse seaduse ja võlaõigusseaduse muutmise seadust, mille heakskiitmine andis võimaluse kindlustusühistu loomiseks Eestis. Aasta jooksul toimus kojas mitmeid arutelusid ühistulise kindlustuse tuleviku teemadel. Koja nõukogu otsustas osaleda kindlustusühistu asutamises. Dokumendid ühistu asutamiseks on esitatud äriregistrile ja protsess jätkub 2020. aastal.

PAKENDIAUTI NÕUE, JÄÄTMESEADUSE EELNÕU

9. jaanuaril saatis EPKK Keskkonnaministeeriumile ning Riigikogule pöördumise, milles tehakse ettepanek muuta pakendiseaduse sätteid ja loobuda edaspidi pakendiauditi nõudest. Koja arvates on riik pakendiauditi kohustusega delegeerinud ettevõtjale riikliku järelevalve pädevusse kuuluva kohustuse. Seejuures on pakendiseaduse järelevalve teostajatel piisavalt muid võimalusi puudulike andmete esitamise või andmete esitamata jätmise kontrollimiseks ning vajadusel on olemas ka meetmed rikkujate korrale kutsumiseks. 28. juunil toimunud jäätmedirektiivi arutelul kinnitas ministeerium, et loobub pakendiauditeerimise kohustuse nõudest.

EPKK koos seitsme teise organisatsiooniga saatsid 21. jaanuaril Riigikogu Keskkonnakomisjonile pöördumise, milles tehakse ettepanek mitte vastu võtta jäätmeseaduse eelnõud 495SE, sest see on ebaselge, eelnõust on keeruline aru saada, selles leidub endiselt probleemseid sätteid ning eelnõu vastuvõtmine ei ole hädavajalik, sest Eestil on võimalik täita aastaks 2020 olmejäätmete ringlussevõtu 50-protsendilist sihtmäära ka eelnõud vastu võtmata tõhustades järelvalvet. Riigikogu keskkonnakomisjon otsustas 29. jaanuaril, et jäätmeseaduse eelnõu on vaja põhjalikult muuta, mistõttu ei saadeta seda teisele lugemisele.

MAHETOETUSED

EPKK väljendas märtsis maaeluministeeriumile seisukohta, et koda peab väga oluliseks, et juba mahekohustuse võtnud tootjatele on tagatud mahetoetusi puudutav prognoositavus ja kindlustunne terveks kohustuse perioodiks, st et praegustele mahetootjatele tuleb tagada toetuste maksmine maaelu arengukavas olevate toetustähtsuse alusel. EPKK on seisukohal, et uute mahekohustuste võtmist saab edaspidi toetada, kui maaelu arengukava keskkonna- ja loomade heaolu meetmete, mis kuuluvad mahepõllumajandusega sama arengukava prioriteedi alla, eelarvetes tekib kasutamata vahendeid või riik on riigieelarvest valmis mahetoetuste eelarve suurendamiseks lisavahendeid eraldama.

BIOLISANDIGA KÜTUS

EPKK korraldas põllumeeste küsitluse seoses biolisandiga kütuse kasutamisega. Selgus, et biolisand kütuses valmistab põllumajandusmasinatele probleeme. Maaeluministeerium kasutas EPKK sisendit läbirääkimistel majandusministeeriumiga. Otsustati, et kütusefirmad ei pea biokütuse osakaalu nõude täitmiseks kütusesse biolisandit segama, kui eesmärk suudetakse täita muul viisil.

METSANDUSE TEEMAD

EPKK tegi koos erametsaliidu, taluliidu ja metsatöötajate ametiühinguga 5. aprillil Keskkonnaministeeriumile pöördumise, et seista vastu raierahu kehtestamisele erametsades. EPKK pöördus raierahu teemal Keskkonnaameti poole ka oktoobris. EPKK esindaja osales metsanduse arengukava koostamise protsessis.

KARUSLOOMAKASVATUSE TULEVIK

Riigikogu hääletas 23. jaanuaril esimesel lugemisel maha loomakaitseseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega sooviti viieaastase üleminekuaja jooksul keelustada karusloomakasvatus Eestis.

KOMMUNIKATSIOONIPLAAN

Septembris alustatid EPKK kommunikatsiooniplaani väljatöötamist. Nõukogus toimus esimene arutelu kommunikatsiooniplaani mõõdikute ja sisu üle. Tegevus jätkub 2020. aastal.

1.2. Poliitikakujundamises osalemine: Liikmete ja nende liikmeks olevate isikute huvide esindamine ja kaitsmine rahvusvahelisel tasemel.

EPKK jätkas koostööd Euroopa katusorganisatsioonidega. EPKK esindajad osalesid Copa-Cogeca töögruppide ja Euroopa Komisjoni nõuandvate töörühmade töös, Euroopa Piimaassotsiatsioon EDA aastakoosolekul ja piimakauplejate liidu Eucolait aastakoosolekul ning teistel organisatsioonide koosolekutel. EPKK esindaja osales Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töös.

ARENGUD ÜPP TULEVIKU JA OTSETOETUSTE ÜHTLUSTAMISE KÜSIMUSTES

Jätkusid arutelud ÜPP tuleviku üle. Maaeluministeeriumis toimusid regulaarsed asekantslerite kohtumised sektori esindajatega, millel koja esindajad väljendasid muret ÜPP tulevikku puudutavates sõlmküsimustes – suuremate ettevõtete toetuste piiramine ehk nn *capping*, toetuste ümbersuunamine esimestele hektaritele, ebavõrdsed otsetoetused liikmesriikide vahel, maaelutoetuste võimalikud kärped, teatud tingimuslikkuse nõuded (püsirohumaade säilitamise kohustus jt). EPKK juhatuse esimees tõstatas neid teemasid ka erinevatel kohtumistel Brüsselis, nt veebruaris toimunud kohtumisel Euroopa Komisjoni põllumajandusvoliniku Phil Hoganiga, märtsis toimunud kohtumisel Läti põllumajandusministeeriumi aseministri Jānis Grasbergs ja Euroopa Parlamendi liikme Roberts Zilega, oktoobri alguses toimunud kohtumisel Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu komisjoni esimehe Norbert Linsiga, novembri lõpus toimunud kohtumisel uue põllumajandusvoliniku Janusz Wojciechowskiga. Aga ka mais Riigikogu Maaelukomisjoni ning novembri alguses ja detsembris toimunud kohtumistel peaminister Jüri Ratasega. Balti riikide põllumajandusorganisatsioonid saatsid detsembris Euroopa Liidu juhtidele ühise pöördumise seoses otsetoetuste ühtlustamise probleemiga ning korraldasid Brüsselis ja Twitteris ka ühise meediaaaktiooni. Samuti toimus oktoobris kolme riigi tootjate ühine kohtumine Balti riikide maaeluministritega. Detsembris andsid Balti riikide tootjate esindajad oma riigi presidendile või peaministritele üle sümboolsed poolikud leivad väljendamaks oma rahulolematust ebavõrdsate toetustega. EPKK koos taluliiduga algatas detsembris allkirjade kogumise petitsioonile, milles nõutakse toetuste ühtlustamist. Eesti, Läti, Leedu, Soome, Rootsi ja Taani põllumajanduse esindusorganisatsioonid saatsid 8. mail Euroopa Komisjonile ja teistele Euroopa institutsioonidele ühise kirja, milles selgitatakse Balti riikide ja Põhjamaade põllumeeste seisukohti seoses ÜPP nn rohelise arhitektuuriga.

1.3. Soodsa ettevõtluskeskkonna kujundamine suhtes teiste osapooltega

EPKK esindaja osales märtsini Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõukogu töös. Samuti osaleti maaelu arengukava rahastamisvahendi komisjoni töös ning nõuande valdkonna edendamiseks Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõuandeteenistuse nõukoja töös ja MTÜ EMENT tegevuses.

TAIMEKAITSE TÕTTU MESILASED EI HUKKUNUD

EPKK tegi mai alguses üleskutse, et taimekaitse tõttu ei tohi 2019. aastal hukkuda ükski mesilane! Targalt ja vastutustundlikult tegutsedes on see saavutatav. Juulis kohtusid EPKK ja Eesti Mesinike Liidu esindajad, et arutada mesinike ja põllumeeste ühiseid tegevusi mesilaste ja teiste tolmeldajate kaitseks. Tänu heale koostööle põllumeeste ja mesinike vahel ei hukkunud Põllumajandusameti kinnitusel 2019. aastal põllumeeste tõttu mitte ükski mesilane. 2019. aastal laekus Põllumajandusametile kokku viis kaebust, milles täheldati mesilaste suurenenud suremust tarudes. Analüüsid ei tuvastatud taimekaitsevahendi jääke, mistõttu ei ole hukkamise põhjusena alust kahtlustada taimekaitsevahendi kasutamist. EPKK tegi regulaarset koostööd põllumajandusameti ja teiste osapooltega taimekaitsevahendite säästva kasutuse edendamiseks.

HANELISTE HEIDUTUSJAHU UURING

Käesoleval aastal algatati haneliste kaitseks ja ohjamiseks kava koostamine. Tervikpildi saamiseks viidi läbi pilootprojekt, millega uuriti kevadel valitud aladel haneliste heidutusjahi otstarbekust. Kevadel selgitas EPKK avalikkusele rändlindude kahjude ulatust. Juulis pöördus EPKK selles küsimuses Keskkonnaameti poole. Keskkonnaamet lubas lähtuvalt uuringu tulemustest otsustada heidutusjahi korraldus 2020. aasta kevadel.

SAAGIKINDLUSTUS

EPKK töötas selle nimel, et Eestis hakataks pakkuma saagikindlustuse võimalust. Aasta jooksul tegi EPKK praktilist koostööd ühistuga Vereinigte Hagel: ettekanne teraviljafoorumil, kohtumine ühingu esindajatega kojas, toimusid põllumeeste külastused ning VH osales aastanäitusel EPA2019.

EESTI TOIDU KVALITEET, MAINE JA TUNTUS

2.1. Eesti toidu hea maine ja tuntus koduturul

EPKK korraldas ettevõtjate ühise stendi oktoobris toimunud Tallinna Toidumessil.

KOOSTÖÖ KODUMAISTE KAUBANDUSKETTIDEGA

Koda alustas 2019. aastal koostööd Selveriga. Selver oli tänavu konkursi Aasta Põllumees peatoetaja, Selveri e-poes on kvaliteedimärgi kandmise õigust omavatele toodetele lisatud pääsukesemärk, töös on mitmeid teisi koostööprojekte. Alustati koostöösuhteid Coopiga.

2.2. Põllumajandus- ja toidusektori ettevõtete hea maine ja tuntus koduturul

AVATUD TALUD JA TOIDUTÖÖSTUSED

21. juulil 2019 toimus juba viies üle-eestiline avatud talude päev. EPKK andis aktiivse panuse Avatud talude päeva 2019 õnnestumisse. Koda korraldas 6 bussiringi erinevatest linnadest, mis viisid 300 inimest põllumajandusega tutvuma. 27. maist 1. juunini toimus avatud toidutööstuste nädal, mille õnnestumisse andis ka koda oma panuse.

AASTA PÕLLUMEES 2019

Konkurss toimus tänavu juba 19. korda. Aasta Põllumees 2019 tiitli pälvis Lääne-Virumaa põllumajandustootja Indrek Klammer. Toompeal toimunud konverentsil andsid auhinna üle maaeluminister Mart Järvik, Riigikogu maaelukomisjoni esimees Tarmo Tamm ja president Arnold Rüütel.

TUNNUSTUSED

31. oktoobril toimus ERMis 500 osalejaga lõikuspidu, millel tunnustati parimaid, koda auliikmeks sai Aavo Mölder, üle anti viis Jakobsoni märki.

EPKK TOETAS HÄID ALGATUSI

EPKK toetas 2019. aastal Eesti Künnimeistrivõistlusi, Eesti Maaülikooli üliõpilaste äriideede konkursi „Tärvak idu“ ja Eesti suurimat äriideede konkursi „Ajujaht“. Kuus üliõpilast ja nende juhendajat said Joosep Tootsi piimafondi stipendiumi.

2.3. Kvaliteedi- ja päritolumärgiste arendamine

Mais ja novembris toimusid Tunnustatud Eesti Maitse päritolu- ja kvaliteedimärki soovivate ja kandvate toodete hindamised. Märki kandmise õiguse sai kokku 20 uut toodet. Koostöös prof Raivo Vokiga toimusid kvaliteediekspertide koolitused ja süsteemi edasiarendamine.

PÄRITOLU MÄRGISTAMISE JUHEND

EPKK osales vabatahtliku päritolumärgistuse Eesti juhendi koostamises. Koda toetab päritolu selget märgistamist, mis ei eksitaks tarbijaid. Koda on päritolumärgistuses selguse saamiseks (seoses kaubamärkide kasutamisega) pöördunud ka erinevate ametkondade poole.

2.4. Toiduainete kvaliteedi tõstmine

EPKK esindaja tõstatas AS Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli nõukogu koosolekul piima kvaliteedi hindamise probleeme, mille tulemusel viidi kevadel läbi testperiood kvaliteediproovide sagedasemaks võtmiseks.

EKSPORDIVÕIME KASVATAMINE

3.1. Messidel osalemise korraldamine

Eesti tootjad olid EPKK kaudu esindatud Euroopa suurimal toidumessil Anuga Kölnis (16 ettevõtet), Põhjamaade mahemessil Malmös (8 ettevõtet) ja Riia toidumessil.

3.2. Eesti toidu maine ja tuntuse parandamine eksporditurgudel

EPKK korraldas 18.-27. jaanuarini Berliinis toimuval Grüne Woche messil Eesti stendi. 19. jaanuaril toimus Eesti stendil kümne Läänemere piirkonna riigi ühine esitus, mille raames tutvustati Saksamaa pressile meie piirkonnale omaseid maitseid, väiketootjate tooteid ja turismivõimalusi.

3.3. Ekspordivõimaluste arendamine

Mais toimus EL-i põllumajandusvolinik Phil Hogani ja teda saatnud äridelegatsiooni kõrgetasemeline visiit Jaapanisse ja veebruaris Dubaisse. Mõlema delegatsiooni koosseisus osales visiitidel EPKK juhatuse liige Tiina Saron. Ekspordi teemasid käsitleti Maaeluministeeriumi ekspordinõukogude kohtumistel ja EPKK töötleva tööstuse grupi koosolekutel. EPKK juhtis VTA kliendikoja tööd. Toimus regulaarne suhtlus Maaeluministeeriumi ja VTA-ga. EPKK koos Toiduliidu ja Kaubandus-Tööstuskoguga tegi ettevalmistusi müügivõimekuse tõstmise pikaajalise teadmussiirde programmi elluviimiseks (hange on pooleli).

Alustati uue tõuloomade ekspordi projekti **BreedExpo** elluviimist koostöös Läti ja Soome partneritega. Eesmärgiks on tõuloomade eksport Gruusiasse, Kasahstani ja Ukrainasse. Toimusid projekti partnerite koosolekud, õppereisid. Korraldati esimesed visiidid Gruusiasse ja Kasahstani, kus viidi läbi seminarid potentsiaalsetele klientidele. Projekti viiakse ellu koostöös Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistuga.

ETTEVÕTJATE KONKURENTSIVÕIME JA TEKKIVA LISANDVÄÄRTUSE KASVATAMINE

4.1. Arendusprojektid

Kevadel viidi lõpule orgaaniliste väetiste kasutamise parandamisele suunatud projekt **GreenAgri**. Projekt toimus koostöös Läti põllumeestega. Projekti raames toimusid õppepäevad ja lõpukonverents, tehti kokkuvõtted pilootprojekti tulemustest.

Jätkati toiduturismi arendamisele suunatud projekti **Liivimaa Maitset** elluviimist. Toimusid mitmed õppepäevad ja valmisid praktilised infomaterjalid.

Jätkati kohaliku toidu turundust soodustava projekti **Baltic Sea Food** elluviimist, mille käigus toimusid koolitused ja arendati kohaliku toidu turustamise ärimudelit.

Alustati uue projekti **BalticBiomass4Value** elluviimist, mille eesmärgiks paremini ära kasutada bioloogilistel ressurssidel põhinevate väärtusahelate potentsiaali.

4.2. Teadmiste ja oskuste arendamine

EPKK korraldas terve rea kõrgel tasemel konverentse: Maaelufoorum, Piimafoorum, Lihafoorum, Tera- viljafoorum ja Aiandusfoorum; Seakasvatuse konverents, Lihaveisekasvatuse konverents, Lamba- ja kitsekasvatavate konverents, Talumeiereide konverents, Aasta Põllumehe konverents keskkonnahoiust, ühis- tegevuse ning maheturu konverentsid. Samuti arvukalt õppepäevi.

Arvukalt koolitusi ja teabepäevi korraldati loomakasvatuse, ÜPP rakendamise ja toiduohutuse teadmussiirde pikaajaliste programmide raames. Tehti koostööd Tõuloomakasvatuse ajakirja väljaandmisel. Korraldati metsanduse valdkonna infopäevi. Toiduohutuse programmi raames valmisid erinevad materjalid, mille leiab vastavalt kodulehelt. <https://toiduteave.ee/valjaanded/toiduhugieen-ja-enesekontroll/>

EESTI PÕLLUMAJANDUSE AASTANÄITUS

31. oktoobrist 1. novembrini Tartus Eesti Rahva Muuseumis esimest korda toimunud EPA2019 tõi kokku ca 2700 maamajandussektoris tegutsevat ettevõtjat. Aastanäitusel olid esindatud sektori juhtivad ettevõtted – kokku 112 ettevõtet. Eesti Rahva Muuseum pakkus mitmele tuhandele ettevõtjale head keskkonda omavahelisteks kohtumisteks, teadmiste täiendamiseks ja meelelahutuseks. EPA oli asjalik, sisukas ja meeldiva atmosfääriga põllumajanduse suursündmus. Kahe päeva jooksul toimus 3 suuremat konverentsi ja 52 seminari, millel oli kokku ligi 1300 osalejat. Osalejate hinnangul oli näituse sihtgrupp hästi määratletud ning sündmus sai positiivse tagasiside. Aastanäitusel sai näha tõuloomi ja tehnikat. EPA raames toimusid mitmed kõrgetasemelised kohtumised – Eesti, Läti, Leedu ja Poola põllumajandusministrite kohtumine ning Eesti, Läti ja Leedu põllumajandusorganisatsioonide kohtumine kolme riigi maaeluministriga.

4.3. Turuinfo ja teabelevi

EPKK andis välja elektroonilist infolehte "Põllumajandus-ja toidu-uudiseid Euroopast" ja osales ajakirja Põllumehe Teataja kolleegiumi töös (ilmus 6 numbrit). Valmis uus EPKK kodulehekülg. Igal tööpäeval saadeti liikmetele meediapeegel. Info edastamine toimus infolisti, kodulehekülje www.epkk.ee ja koja Facebooki lehtede kaudu (Toeta Põllumeest; Kodumaise eest väljas!; Tunnustatud Eesti Maitse; Piim – päeva pärl!). Igast nädalast saadeti liikmetele tegevusülevaade. Neli korda aastas ilmusid turuinfo kvartaliväljaanded Piimaturg, Lihaturg ja Teraviljaturg ning igal nädalal turuinfo väljaanded Piimainfo, Teraviljainfo ja Lihainfo. Tööpäeviti saadeti liikmetele Euronext teraviljabörsi infot. Tehti laialdast koostööd erinevate Eesti meediaväljaannetega.

KOOSTÖÖ JA ÜHISTEGEVUSE ARENDAMINE

5.1. Vertikaalse koostöö arendamine

EPKK eestvedamisel viidi koostöös Eesti Maaülikooliga lõpule toidutarneahela põhise konsolideeritud sektori arengukava „Eesti põllumajandus ja toit 2030“ koostamine. Sektori arengukava hõlmab toidutootmise nelja põhilist valdkonda: piim, liha, teravili ja aiandus. Arengukava esitati aasta lõpus Maaeluministeriumile. Arengukava koostamisse olid kaasatud erinevad EPKK toimkonnad: piima-, liha- ja teraviljatoimkond. Samuti Eesti Aiandusliit.

Tööd jätkasid koja toimkonnad: piima-, liha-, mahe-, keskkonna- ja teraviljatoimkond. Toimus toimkondade koosseisude uuendamine ja osadel toimkondadel ka toimkonna esimeeste valimine (piim, liha, keskkond, mahe). Toimkondadega tihedas koostöös toimusid EPKK erialafoorumid. Osaleti MTÜ Piimaklaster tegevustes.

5.2. Horisontaalse koostöö arendamine

Toimusid koja gruppide koosolekud: põllumajanduse, töötleva tööstuse, maamajanduse ja metsanduse grupid. Põllumajandusgrupp kohtus oluliste koostööpartneritega: Maaeluministerium, Keskkonnaamet, PRIA, Maa-amet, Põllumajandusuuringute Keskus, Põllumajandusamet, ETKI jt. Teravamate teemadena olid arutelul heksli kokku kogumise nõue ja saarte piimalehmade erisus.

EPKK osales ekspordi- ja toiduohutuse nõukogu töös, VTA kliendikojas. Tutvuti Rootsi toidumärgiste süsteemiga. Töötleva tööstuse grupis arutati päritolu märgistamise küsimusi, turuläbipaistvuse teemasid, ebaausaid kauplemistavasid, pakenditeemasid, piima kvaliteedikontroll, lipumärk jm. Maamajandusgrupi oluliseks tegevuseks oli suursündmuse EPA2019 ettevalmistamine. Maamajanduse grupi koosolekud toimusid liikmesettevõtete juures.

5.3. Ühistegevuse arendamine

EPKK osales Maaülikooli poolt juhitava Ühistegevuse teadmussiirde pikaajalise programmi elluviimises. EPKK ja Maaülikool korraldasid 11. oktoobril Tartus rahvusvahelise ühistegevuse konverentsi, mille teemaks oli kaubamärgi turule toomine.

5.4. Organisatsiooni arendamine

11. aprillil Türil toimunud EPKK üldkoosolekul valiti koja uude nõukogusse 12 liiget: Tõnu Post, Tanel-Taavi Bulitko, Olav Kreen (nõukogu esimees), Margus Muld, Andres Oopkaup, Mae Alviste, Jaanus Murakas, Uno Kaldmäe, Valdis Noppel, Anu Hellenurme, Sivar Irvil ja Ülle Läll. Koja neli gruppi valisid uued juhatused. Toimusid nõukogu arenguseminarid, mille eesmärgiks on parandada koja toimimist ja võimekust. Toimus ka põllumajanduse grupi koostöökoolitus. EPKK töötajad käisid külas Soome põllumeeste liidul. EPKK juhatuse liikmed osalesid piirkondlike ja erialaste põllumajandusorganisatsioonide koosolekutel. Astuti samme EPKK tööorganite sidususe parandamiseks. Lepiti kokku, et võimalusel võiksid toimkondade tööd edaspidi juhtida nõukogu liikmed ning kõikide gruppide juhid peaksid kuuluma nõukogusse.

EPKK UUED LIIKMED

2019. aastal astusid koja liikmeks: Flint Kaubandus OÜ, Maaportaal OÜ, Kadarbiku Kõõgivili OÜ ja Saaremaa Delifood OÜ, Agriland, Penmaster OÜ, Õun Drinks OÜ, MTÜ Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda, MTÜ Talumeireide Liit, MTÜ Eesti Kutseliste Mesinike Ühing, OÜ Chaga, OÜ Agrovarustus, Linery OÜ, OÜ Teknest.

EPKK UUED TÖÖTAJAD

Koja meeskond sai 2019. aastal olulist täiendust. Kojas asusid tööle haridusvaldkonna juht Katrin Tambet, keskkonnavaldkonna juht Riina Maruštšak ja arendusnõunik Triin Hallap.

MAAMAJANDUSVALDKONNA HARIDUSE JA TEADUSE EDENDAMINE

6.1. Koostöö koolide ja teadusasutustega

Jätkus koostöö koolide ja teadusasutustega. EPKK esindajad osalesid Eesti Maaülikooli kuratooriumi töös, Eesti Maaülikooli Majandus- ja sotsiaalinstituudi nõukogu töös, Eesti Maaülikooli Joosep Tootsi Fondi nõukogu töös, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli nõunike kogu töös, Järvamaa Kutsehariduskeskuse nõunike kogu töös, SA Eesti Piimandusmuuseum nõukogu töös ja BioCC nõukogu töös.

TEADUSE RAHASTAMINE

EPKK saatis 31. mail haridus- ja teadusminister Mailis Repsile kirja, milles rõhutatakse biomajanduse valdkonna rakendusüritingute olulisust ja vajadust valdkonna rahastust suurendada.

6.2. Kutsehariduse edendamine

EPKK jätkas põllumajandusvaldkonnas kutse andmist ja süsteemi arendamist.

Jätkus parimate maamajanduserialade õpilaste ja õpetajate tunnustamine koostöös Maaelu Edendamise Sihtasutusega. Tunnustamisüritus toimus EPKK lõikuspeo raames Eesti Rahva Muuseumis.

Kevadel osales EPKK noortaluniku kompleksvõistluse korraldamises. Noortalunike kutsevõistlust korraldab Järvamaa Kutsehariduskeskus koostöös Maaeluministeeriumi, Sihtasutusega Innove ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojaga.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	803 500	667 452	2
Nõuded ja ettemaksed	122 413	223 267	3
Kokku käibevarad	925 913	890 719	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	20 000	20 000	5
Kokku põhivarad	20 000	20 000	
Kokku varad	945 913	910 719	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	31 783	47 208	6
Kokku lühiajalised kohustised	31 783	47 208	
Kokku kohustised	31 783	47 208	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	32 118	32 118	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	831 393	830 664	
Aruandeaasta tulem	50 619	729	
Kokku netovara	914 130	863 511	
Kokku kohustised ja netovara	945 913	910 719	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	179 289	156 324	
Annetused ja toetused	777 812	639 456	7
Tulu ettevõtlusest	480 014	214 100	8
Muud tulud	46 162	22 159	9
Kokku tulud	1 483 277	1 032 039	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-1 001 691	-687 861	10
Mitmesugused tegevuskulud	-35 082	-40 896	11
Tööjõukulud	-389 206	-303 052	12
Muud kulud	-624	0	
Kokku kulud	-1 426 603	-1 031 809	
Põhitegevuse tulem	56 674	230	
Intressitulud	109	110	
Muud finantstulud ja -kulud	-6 164	389	
Aruandeaasta tulem	50 619	729	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	56 674	230	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	100 854	-33 913	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-15 425	351	
Laekunud intressid	109	110	
Laekunud dividendid	713	389	
Muud rahavood põhitegevusest	-6 877	0	
Kokku rahavood põhitegevusest	136 048	-32 833	
Kokku rahavood	136 048	-32 833	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	667 452	700 285	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	136 048	-32 833	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	803 500	667 452	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/ Osakapital nimiväärtuses/ Reservkapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	32 118	830 664	862 782
Aruandeaasta tulem		729	729
31.12.2018	32 118	831 393	863 511
Aruandeaasta tulem		50 619	50 619
31.12.2019	32 118	882 012	914 130

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja (EPKK) raamatupidamise aastaaruanne 2019. aasta kohta on koostatud raamatupidamise seaduse §17 alusel Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad EV Raamatupidamise toimkonna juhendid.

EPKK kasutab tulude ja kulude aruande koostamisel RTJ 14 "Mittetulundusühingud ja sihtasutused" lisas toodud tulude ja kulude aruande kirjete skeemi.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

2019. aasta raamatupidamise aruande põhiaruanded on bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovarade muutuste aruanne.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Seejuures hinnatakse eraldi nõudeid iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarad on varad, mille maksumus algab 10000 eurost ja kasulik tööiga on üle ühe aasta.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, amortisatsioonimäärad on 20% kuni 33% aastas.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10000

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalised finantskohustused kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Tulud

Tulud kajastatakse kaupade müümise ja teenuste osutamise järel, kui omand on läinud üle müüjalt ostjale, tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena käsitletakse juhatuse ja nõukogu liikmeid, nende lähisugulasi ning pereliikmeid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Sularaha kassas	1 310	6
Tähtajalised hoiused	50 000	50 000
Arvelduskontod	750 690	615 946
Arveldusdeposiidid	1 500	1 500
Kokku raha	803 500	667 452

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	19 161	19 161
Ostjatelt laekumata arved	19 161	19 161
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11 310	11 310
Muud nõuded	76 142	76 142
Ettemaksed	15 800	15 800
Kokku nõuded ja ettemaksed	122 413	122 413
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	33 203	33 203
Ostjatelt laekumata arved	33 203	33 203
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6 578	6 578
Muud nõuded	165 260	165 260
Ettemaksed	18 226	18 226
Tulevaste perioodide kulud	18 226	18 226
Kokku nõuded ja ettemaksed	223 267	223 267

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	
	Ettemaks	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	11 036	1 498	
Üksikisiku tulumaks			6 573
Erisoodustuse tulumaks			136
Sotsiaalmaks			13 840
Kohustuslik kogumispension			590
Töötuskindlustusmaksed			486
Ettemaksukonto jääk	274	5 080	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 310	6 578	21 625

Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2017	20 000	20 000
31.12.2018	20 000	20 000
		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2018	20 000	20 000
31.12.2019	20 000	20 000

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	16 364	16 364
Võlad töövõtjatele	14 472	14 472
Muud võlad	120	120
Muud viitvõlad	120	120
Saadud ettemaksed	827	827
Kokku võlad ja ettemaksed	31 783	31 783
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	19 032	19 032
Võlad töövõtjatele	6 551	6 551
Maksuvõlad	21 625	21 625
Saadud ettemaksed	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	47 208	47 208

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	167 667	163 500
turuarendustoetus	250 250	228 075
erinevad foorumid	75 008	98 884
Green Agri	77 700	37 637
Liivimaa toidutee	75 647	37 959
PIP toiduohutus	46 110	16 210
Baltic Sea Food	39 176	14 900
Poshbee	0	3 281
PIP loomakasvatus	36 021	39 010
BB4V	9 153	0
LIFE	1 080	0
Kokku annetused ja toetused	777 812	639 456
sh eraldi riigieelarvest	167 667	163 500

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2019	2018
tulu teenuste müügist	58 829	45 834
TEM ja TM tulud	41 184	37 123
messide tulud	220 686	89 263
osalustasud	113 691	3 352
mitmesugused tulud	11 422	176
kutseeksamid	33 835	30 381
foorumitel osalemine	367	140
muud tulud	0	7 831
Kokku tulu ettevõtlusest	480 014	214 100

Lisa 9 Muud tulud

(eurodes)

	2019	2018
tulu messikaupade müügist	21 783	13 681
Brüsseli kulude kompenseerimine	10 833	8 478
Muud	13 546	0
Kokku muud tulud	46 162	22 159

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2019	2018
Transpordikulud	28 596	22 327
Mitmesugused bürookulud	18 223	19 409
Lähetuskulud	65 407	46 534
messidel osalemine	480 321	335 284
reklaamikulud	10 987	11 961
infotehnoloogiakulud	19 422	18 178
koolituste ja foorumite korraldamine	16 973	19 975
infomaterjalid, juriidilised kulud	560	4 520
info ostmise kulud	49 042	47 846
kommunaalkulud	39 382	40 747
MeM lepingute kulu	17 338	18 475
PRIA-ga seotud	0	518
TEM hindamine	988	1 676
GA ja LRC projektijuht	46 518	15 755
seminaride korraldamine	153 748	54 959
infomaterjalid	54 186	12 844
Muud	0	16 853
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	1 001 691	687 861

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2019	2018
juriidilised ja auditeerimiskulud	0	0
vastuvõtu ja esinduskulud	2 453	4 967
liikmemaksud	19 907	19 011
Muud	12 722	16 918
Kokku mitmesugused tegevuskulud	35 082	40 896

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	288 777	226 258
Sotsiaalmaksud	100 429	76 794
Kokku tööjõukulud	389 206	303 052
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	14	12

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	4	7
Juriidilisest isikust liikmete arv	99	88

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	7 439	28 242

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	129 953	93 135
autokompensatsioon	8 417	10 890

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 16.06.2020

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (registrikood: 80007884) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ROOMET SÕRMUS	Juhatuse liige	28.06.2020
VAHUR TÕNISSOO	Juhatuse liige	29.06.2020
MEELI LINDSAAR	Juhatuse liige	29.06.2020

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus	94119	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6009349
E-posti aadress	info@epkk.ee
Veebilehe aadress	www.epkk.ee